

Maatschappelijke tweedeling

Vorige week vond in Utrecht een forumdiscussie plaats ter gelegenheid van het vijfenveertig jarig bestaan van het Instituut Blankestijn. Deze privéschool is destijds opgericht door de wiskundeleraar Ad Blankestijn, die er tot 2008 als docent en directeur aan verbonden was. Het thema van de paneldiscussie was de vraag of particulier onderwijs wel of niet een gezonde reactie is op de onderwijsvernieuwingen van de laatste veertig jaar.

Tot de panelleden behoorden onder anderen twee hoogleraren, twee politici (CDA en SP), een oud-connector van het Bonifatius College in Utrecht en een oud-leerling van het instituut. Hun politieke achtergrond varieerde van uitgesproken links tot onvervalst rechts. Desalniettemin heerste er een grote mate van overeenstemming bij de conclusie van het debat. Vrijwel alle deelnemers stelden vast dat het Nederlandse onderwijs beneden de maat is. Zelfs de term 'failliet' werd gebruikt. Dit dagblad berichtte daar afgelopen woensdag reeds over (31 maart jl.).

De afbraak van ons eertijdse zo voortreffelijke onderwijs begon met de megalomane en rampzalige Mammoetwet uit 1963, die in 1968 werd ingevoerd. Voortreffelijke opleidingen zoals de hbs (hogereburgerschool), de kweek-school, de mulo, de ulo, de mms (middelbare meisjes-school), de kleuterschool en zelfs de ambachtsschool verdwenen. Ze werden vervangen door nieuwe soorten onderwijs met geheel andere doelstellingen. Die waren het resultaat van bevlogen sociale en pedagogische ideeën. Zo moesten veel meer kinderen uit zogenaamde kansarme milieus de gelegenheid krijgen om verder te studeren.

Autoriteit

Op zichzelf was dat een prijzenswaardige gedachte, Maar om dat te bereiken werd de leerstof ingekrompen en vereenvoudigd. De autoriteit van de leerkrachten werd systematisch ondermijnd. Het niveau van de exameneisen werd continu verlaagd met de bedoeling dat er dus méér leerlingen zouden slagen en het schoolmanagement dan kon wijzen op fraaie resultaten.

Ook werden er andere onderwijstechnieken ingevoerd, waarvan het zogenaamde Competentie Gericht Onderwijs (CGO) de meest beruchte is geworden. Bij dat onderwijs

is de rol van de leraar tot een minimum teruggebracht. De leerlingen moeten zelf maar zien aan de nodige kennis te komen. De docent mag alleen begeleiden, maar niet meer klassikaal lesgeven.

Google

De foutieve basisgedachte was dat kennis tegenwoordig snel verouderd. Daarom zou het geen zin hebben kinderen geestelijk te belasten met feiten die ze zouden moeten onthouden. Nee, ze moesten leren hoe je iets moet opzoeken. Uiteraard hoofdzakelijk via de computer. Dus het leren van grammaticaregels, tafels van vermenigvuldiging, aardrijkskundige namen, historische gebeurtenissen en hoofdrekken werd taboe verklaard en het Google-programma werd tot hoger heerlijkheid bevorderd. Gelijktijdig daarmee ontstonden er zeer ernstige grootheidswanen bij allerlei schoolbesturen en directies. Die bestonden steeds minder uit onderwijzsmensen en steeds meer uit managers die vaak geen enkel nuttig vak beheersten.

Zo kwamen we aan scholen met duizenden leerlingen en honderden docenten die elkaar niet of nauwelijks kenden. De persoonlijke aandacht voor de leerling verdween meer en meer terwijl de oudere leerkrachten diep gefrustreerd er de brui aan gaven. De voortdurende onderwijsveranderingen waren een goud mijn voor de leveranciers zoals van schoolbehoeften, schoolboeken en computers. De resultaten zijn thans iedereen bekend. Vele jongeren kunnen niet goed meer lezen, schrijven en rekenen. Enige kennis van de historie is nauwelijks aanwezig. Aardrijkskunde is, na de uitvinding van de TomTom, niet meer nodig. Algemene

ontwikkeling is er niet meer bij.

Maffia

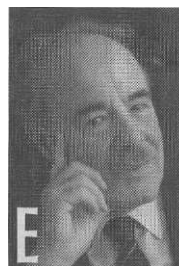
Het zijn vooral politici uit het politiek linkse spectrum die ons onderwijs de nek hebben omgedraaid. Professor dr. Arnold Heertje, de bekende econoom die een van de panelleden was en die (nog steeds) lid van de PvdA is, schaamde zich voor zijn eigen partij. Hij noemde het een vorm van onderwijsmaffia. Zijn partijgenoot Jeroen Dijsselbloem publiceerde in 2008 als voorzitter van een parlementaire commissie een rapport dat geen spaan heel liet van het huidige onderwijs. Dat was heel dapper van Jeroen, die daarmee zijn eigen politieke geloofsgenoten in hun hemd zette. Het is nog maar de vraag of er nu eindelijk iets wordt gedaan met dat rapport. Voorlopig ziet dat er nog niet naar uit.

De vraag werd gesteld waar het geld vandaan moet komen om weer kleinere scholen te maken met meer persoonlijke aandacht voor de leerlingen. Het was de mening van de meeste panelleden dat er veel geld te winnen zou zijn door die aangekoekte dikke laag van parasiterende managers te verwijderen. Die hebben meestal geen onderwijservaring, maar ze verdienen hun brood met oeverloos vergaderen, het controleren van de echte docenten en het bedenken van onwerkbare systemen. Dit is de maffia waarop professor Heertje doelde. Het is dezelfde managementmaffia die men in allerlei andere bedrijven tegenkomt, zoals in de gezondheidszorg en in de vroegere overheidsbedrijven die thans geprivatiseerd zijn.

Goede start

Als reactie op dit alles zijn de privéscholen ontstaan. Die kennen geen parasiterend management. Daar worden leerlingen niet aan hun lot overgelaten en er vallen ook geen lessen uit. Ouders die hun kinderen een goede start in het leven willen geven, sturen hun kroost naar een privéschool. Alleen, die zijn duur. Gemiddeld zo'n 13.000 a 16.000 euro per jaar. Ook zijn er ouders, vooral uit de zuidelijke provincies, die hun kinderen naar Belgische scholen sturen. De Vlaamse scholen zijn over het algemeen voortreffelijk. Er gaan nu al bijna 20.000 Nederlandse kinderen in België op school. Maar het probleem is dat dit alles alleen is weggelegd voor de meer welgestelde ouders. Dat betekent dat het linkse onderwijsdenken nu geleid heeft tot een ongevenste tweedeling in onze samenleving. Daar was iedereen het mee eens.

Onder de huidige omstandigheden is privéonderwijs een prima oplossing voor ouders die hun kinderen de beste kansen willen geven voor hun latere leven. Kansen die door de maffia in het openbaar onderwijs al jarenlang worden bedreigd.

prof. dr. B. SMALHOUT